

นับถอยหลัง ๑ ม.ค. ๖๘ สเปนบังคับติดสัญลักษณ์วีรียคัดแยกขยะบนบรรจุภัณฑ์

อีกไม่ถึง ๑ เดือน สเปนจะบังคับใช้ข้อกำหนดการติดฉลากใหม่บนบรรจุภัณฑ์สำหรับผู้บริโภค (B๒C) ซึ่งครอบคลุมบรรจุภัณฑ์ในครัวเรือนทั้งหมดทุกประเภทวัสดุ ไม่ว่าจะเป็นบรรจุภัณฑ์อาหาร บรรจุภัณฑ์เครื่องดื่ม บรรจุภัณฑ์สำหรับของใช้ในครัวเรือน หรือสินค้าอุปโภคบริโภค โดยทุกชิ้นจะต้องติดฉลากที่มีสัญลักษณ์พิเศษบังคับการคัดแยกขยะเพื่อให้ผู้บริโภคทราบว่าควรทิ้งขยะบรรจุภัณฑ์ในภาชนะใด

ระเบียบนี้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกา ๑๐๕๕/๒๐๒๒ ที่ออกเมื่อปี ๒๕๖๕ โดยที่ผ่านมามองขาดให้บริษัทต่างๆ ติดหรือไม่ติดสัญลักษณ์การแยกขยะบนบรรจุภัณฑ์ก็ได้ตามสมควรใจ แต่หลังจาก ๑ มกราคม ๒๕๖๘ บรรจุภัณฑ์ที่จะวางจำหน่ายในตลาดจะต้องประกอบด้วยฉลากพร้อมสัญลักษณ์การแยกขยะที่ชัดเจน

วัตถุประสงค์ของระเบียบดังกล่าวเป็นไปเพื่อให้ผู้บริโภคกำจัดขยะบรรจุภัณฑ์ได้อย่างถูกต้องได้ง่ายขึ้น สอดคล้องกับเป้าหมายระดับนโยบายของประเทศด้านความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่ออัตราการรีไซเคิลและพัฒนาเศรษฐกิจหมุนเวียนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อกำหนดนี้ไม่เพียงระบุการคัดแยกที่ถูกต้อง แต่ยังต้องมีขนาดที่เหมาะสม มองเห็นได้ชัดเจน อ่านง่าย ติดอยู่กับบรรจุภัณฑ์อย่างถาวร ใช้คำที่ชัดเจน ไม่คลุมเครือ ห้ามใช้คำว่า “เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม” หรือ “*respetuoso con el medio ambiente*” เนื่องจากอาจชี้ให้ผู้บริโภคเกิดความสับสนว่าสามารถทิ้งในพื้นที่สาธารณะและย่อยสลายตามธรรมชาติได้ แต่ไม่ได้กำหนดรูปสัญลักษณ์ไว้ ผู้ประกอบการสามารถออกแบบเองได้

สำหรับขยะบรรจุภัณฑ์ในสเปนจำแนกได้ ๔ ประเภทหลัก ซึ่งแต่ละประเภทจะถูกทิ้งในถังขยะภาชนะสีต่างกัน คือ

- ภาชนะสีเหลือง: บรรจุภัณฑ์พลาสติกและโลหะ (เช่น ครอบเครื่องดื่ม ขวดพลาสติก)
- ภาชนะสีน้ำเงิน: บรรจุภัณฑ์กระดาษและกระดาษแข็ง (เช่น กล่องกระดาษแข็ง บรรจุภัณฑ์กระดาษ)
- ภาชนะสีน้ำตาล: บรรจุภัณฑ์ที่ย่อยสลายได้ (เช่น บรรจุภัณฑ์ที่ย่อยสลายได้ทางชีวภาพ ขยะอินทรีย์)
- ภาชนะสีเขียว: บรรจุภัณฑ์แก้ว (เช่น ขวดแก้ว ขวดแยม)

สำหรับขนาดและทัศนวิสัยขั้นต่ำของสัญลักษณ์ ควรมีขนาดอย่างน้อย ๘ มิลลิเมตร เพื่อให้ผู้บริโภคสังเกตเห็นได้อย่างชัดเจน ไม่ถูกองค์ประกอบอื่นบดบัง ในส่วนของสี ควรใช้สีที่แทนสัญลักษณ์ภาชนะต่างๆ ได้แก่ เหลือง น้ำเงิน น้ำตาล เขียว อย่างไรก็ตาม หากมีความจำเป็นด้วยเหตุผลด้านการออกแบบ สามารถใช้สีขาวดำหรือสีอื่นๆ ได้ แต่ต้องมีการระบุด้วยตัวอักษรให้เข้าใจได้ง่าย ไม่สร้างความสับสน

หากบรรจุภัณฑ์ประกอบด้วยวัสดุหลายชนิดที่ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ จะต้องระบุตามวัสดุที่มีสัดส่วนมากที่สุดตามน้ำหนัก แต่หากแยกออกจากกันได้ จะต้องติดสัญลักษณ์ ๒ จุด ตัวอย่างเช่น บรรจุภัณฑ์ขวดแก้วที่มีฝาพลาสติก จะต้องติดสัญลักษณ์สองตัวบนบรรจุภัณฑ์ สัญลักษณ์หนึ่งสำหรับภาชนะแก้ว (ภาชนะสีเขียว) และอีกสัญลักษณ์หนึ่งสำหรับฝาพลาสติก (ภาชนะสีเหลือง)

บรรจุภัณฑ์ที่นำกลับมาใช้ใหม่ได้ เช่น ครอบหรือขวด ต้องมีสัญลักษณ์ของระบบคืนเงินมัดจำ (DRS) ส่วนบรรจุภัณฑ์ที่ย่อยสลายได้ต้องมีป้ายกำกับว่า 'ห้ามทิ้งในสิ่งแวดล้อม' และจะต้องได้รับการรับรองตามมาตรฐาน UNE EN ๑๓๔๓๒:๒๐๐๑ หรือมาตรฐานที่เทียบเคียงได้

ตัวอย่างรูปสัญลักษณ์:

๑. ถังขยะสีเหลือง

บรรจุภัณฑ์พลาสติก โลหะ และคอมโพสิต ตัวอย่าง เช่น เครื่องดื่ม, แชมพู, สารทำความสะอาด, เจลอาบน้ำ, ถูซับปิ้ง, ครอบน้ำอัดลม, ครอบดีบุก, กล่องน้ำผลไม้, กล่องนม, กล่องมิลค์เชค

๒. คอนเทนเนอร์สีน้ำเงิน

บรรจุภัณฑ์กระดาษและกระดาษแข็ง เช่น กล่องคุกกี้, กล่องธัญพืช, กล่องรองเท้า, ถูกระดาษ

๓. ถังสีน้ำตาล

บรรจุภัณฑ์ที่ย่อยสลายได้ สัญลักษณ์นี้ใช้กับบรรจุภัณฑ์ที่ย่อยสลายได้ซึ่งต้องรวบรวมในภาชนะรีไซเคิลสีน้ำตาล บรรจุภัณฑ์ถือว่าย่อยสลายได้หากเป็นไปตามมาตรฐาน UNE EN ๑๓๔๓๒:๒๐๐๑ และสามารถย่อยสลายได้ในโรงงานอุตสาหกรรม ภายใต้เงื่อนไขบางประการและใช้เป็นปุ๋ย

๔. คอนเทนเนอร์สีเขียว

สัญลักษณ์นี้ใช้กับบรรจุภัณฑ์แก้วที่ต้องรวบรวมในภาชนะรีไซเคิลสีเขียว ตัวอย่าง เช่น บรรจุภัณฑ์แก้ว ขวดแก้ว สำหรับไวน์ สุรา หรือขวดและภาชนะสำหรับเครื่องสำอาง น้ำหอม แยม แยม

ข้อคิดเห็นของ สคต.

รัฐบาลสเปนมีการเพิ่มความเข้มข้นเกี่ยวกับมาตรการด้านการรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง โดยกฎหมายการติดสัญลักษณ์คัดแยกขยะบนฉลากบรรจุภัณฑ์ภาคบังคับในสเปนตั้งแต่ปี ๒๕๖๘ เป็นหนึ่งในมาตรการที่สะท้อนถึงแนวโน้มดังกล่าว นำมาซึ่งความท้าทายสำหรับผู้ประกอบการทั้งในประเทศและผู้ส่งออกไทย

ขณะเดียวกันนับเป็นโอกาสสำหรับบริษัทต่างๆ ที่จะปรับตัวสู่เป้าหมายความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม Carbon Neutral หรือ SDG Goals ด้วยการยกระดับแนวทางการแยกกำจัดขยะที่ชัดเจนสำหรับบรรจุภัณฑ์ และการยกระดับการผลิตที่รับผิดชอบต่อสังคม สร้างของเสียให้น้อยที่สุด ผู้ประกอบการไทยควรติดตามกฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมอย่างสม่ำเสมอและเร่งยกระดับธุรกิจด้วยนวัตกรรม เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อก้าวข้ามข้อกีดกันทางการค้าในปัจจุบันและที่อาจเกิดขึ้นเพิ่มเติมในอนาคต

ที่มา : Baker and McKinsey / www.ecosistant.eu / www.lizenzero.eu / Ministry for the Ecological Transition and the Demographic Challenge

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงมาดริด
๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๗